

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าฝ่ายระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 113 โรงเรียน จำนวน 226 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 113 คนและหัวหน้าฝ่ายระดับปฐมวัย จำนวน 113 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดจากประชากรโดยเปรียบเทียบจากตาราง สัดส่วนสุ่มกลุ่มตัวอย่างของ เครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 - 608) แล้วทำการ สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารและหัวหน้าฝ่ายระดับปฐมวัย โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 144 คน จำแนกเป็นผู้บริหารจำนวน 72 คนและหัวหน้าฝ่ายระดับปฐมวัย จำนวน 72 คน โดยมีระดับ ความเชื่อมั่นที่ 0.95

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของเขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและขนาดโรงเรียน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และเติมข้อมูล

ตอนที่ 2 ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของเขต 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามรูปแบบของลิเคอร์ท (Likerts) ครอบคลุมปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารวิชาการ	จำนวน 10 ข้อ
2. ด้านการบริหารงบประมาณ	จำนวน 10 ข้อ
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	จำนวน 9 ข้อ
4. ด้านการบริหารทั่วไป	จำนวน 19 ข้อ

แต่ละข้อเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับตามรูปแบบของลิเคอร์ท (Likerts) โดยกำหนดความหมายของค่าคะแนนของช่วงน้ำหนัก (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. 2535 : 24) ดังนี้

5 หมายถึง	มีปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับมากที่สุด
4 หมายถึง	มีปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับมาก
3 หมายถึง	มีปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปานกลาง
2 หมายถึง	มีปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับน้อย
1 หมายถึง	มีปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของเขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม จำนวน 144 ฉบับ พร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยไปยังกลุ่มตัวอย่างและกำหนดวันที่รับคืน โดยเก็บแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถามโดยตรง ได้รับคืน 144 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานและขนาดโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถามใช้สถิติเชิงพรรณนาโดยการหาค่าร้อยละ(Percentage) แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง จากนั้นนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าสถิติของปัญหา โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 103) เรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ส่วนการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัญหา จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงานใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดโรงเรียน วิเคราะห์โดยหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) และเมื่อพบความแตกต่างจะใช้การทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe')

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารโรงเรียน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 เป็นครูหัวหน้าฝ่ายระดับปฐมวัย 72 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 56.94 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 43.06 ประสบการณ์การทำงานน้อย จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 15.28 ประสบการณ์การทำงานมาก จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 84.72 อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก 36 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ขนาดกลาง จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 59.72 และขนาดใหญ่ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 15.28

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 สรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป ตามลำดับ
2. ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการบริหารวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 4 รายการ และอยู่ในระดับน้อย จำนวน

6 รายการ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 รายการแรก ได้แก่ การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรระดับปฐมวัยของสถานศึกษาให้ทันสมัยสอดคล้องกับหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยเหมาะสมกับเด็ก ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดการศึกษา ด้านวิชาการ ตามลำดับ

3. ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านการบริหารงบประมาณ ในภาพรวมและรายชื่อ อยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 รายการแรก ได้แก่ การระดมทรัพยากรและ การลงทุนเพื่อการศึกษาปฐมวัย การบริหารการเงินและบัญชีระดับปฐมวัย การจัดทำแผนเสนอ งบประมาณระดับปฐมวัย ตามลำดับ

4. ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านการบริหารงานบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 รายการ และอยู่ในระดับน้อย จำนวน 8 รายการ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 รายการแรก ได้แก่ การวางแผนอัตรากำลังคน อย่างเพียงพอกับเด็กระดับปฐมวัย การมีคุณสมบัติที่เหมาะสมของครูระดับปฐมวัย การพัฒนา บุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ ตามลำดับ

5. ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านการบริหารทั่วไป ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย จำนวน 18 ข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 รายการแรก ได้แก่ การระดมทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาการศึกษาระดับปฐมวัยอย่างมีคุณภาพ ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานอื่นมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย การดูแล บำรุง รักษาอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ระดับ ปฐมวัย ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

1. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ ส่วนด้านการบริหารงบประมาณแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณและด้านบริหารงานบุคคล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านการบริหารทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการบริหารงบประมาณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเทียบเป็นรายคู่พบว่าโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 มีประเด็นการอภิปราย ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก กระทรวงศึกษาธิการได้กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปสู่ท้องถิ่นและสถานศึกษาโดยตรง ดังที่สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา(2551 : 1) ได้กล่าวไว้ ให้สถานศึกษามีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตนเอง พร้อมทั้งจัดทำคู่มือบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล จัดประชุม อบรม สัมมนา ทำความเข้าใจเพื่อให้โรงเรียนใช้เป็นแนวปฏิบัติตามภารกิจทั้ง 4 ด้าน ทำให้โรงเรียนปฏิบัติงานได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่น เมื่อผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าฝ่ายระดับปฐมวัย ช่วยกันปฏิบัติตามแนวปฏิบัติดังกล่าว ทำให้งานตามภารกิจทั้ง 4 ด้าน ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

สอดคล้องกับผลการวิจัยของปิยะ จงสิทธิผล (2552 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัญหาการบริหารงานโรงเรียน สำนักงานเขตลาดพร้าว สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัญหาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย

2. ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบทบาทหน้าที่ในตำแหน่งแตกต่างกัน ตามที่สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548 : 37) ได้แบ่งบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานและบุคลากร ที่เกี่ยวข้องกับศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบไว้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่บริหารจัดการศูนย์เด็กปฐมวัย ต้นแบบให้ดำเนินไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ส่วนครูผู้สอนมีบทบาทหน้าที่ที่มีต่อเด็กเผยแพร่ ความรู้ และพัฒนาตนเองเพื่อเป็นผู้นำทางวิชาการ ซึ่งหัวหน้าฝ่ายระดับปฐมวัย ก็คือ ครูผู้ที่ได้รับ แต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่ายระดับปฐมวัยในโรงเรียน เมื่อบทบาทหน้าที่ต่างกันมีผลให้ ความคิดเห็นแตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมุติฐานในการวิจัยและผลการวิจัยของ ไพศาล เสือพันธุ์ (2551 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัญหาการบริหารงานสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01

3. ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งผู้ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี และผู้ที่มีวุฒิการศึกษาซึ่งสูงกว่า ระดับปริญญาตรีนั้นผ่านการพัฒนาโดยส่วนราชการต้นสังกัดเขตพื้นที่และ โรงเรียนทำให้มีความรู้ และวิสัยทัศน์ ดังที่เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (ออนไลน์, 2553) กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้ทำให้เรา ได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ ที่จะกระตุ้นความคิดต่อจนเป็นวิสัยทัศน์ได้ การเรียนรู้และทำความเข้าใจ ต่อสิ่งที่กำลังจะเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคต จะทำให้สามารถเตรียมในทุกด้านเพื่อมุ่งสู่ ความสำเร็จในอนาคตอย่างมั่นคง เรียนรู้มาก สังเกตมาก ช่างคิด วิเคราะห์มาก ก็มีแนวโน้มที่จะมี วิสัยทัศน์ได้มาก และเมื่อผู้ที่มีวุฒิการศึกษาดังกล่าวอยู่ในสภาพแวดล้อม การทำงานในที่เดียวกัน จึงมีการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยอยู่ในสภาพเดียวกัน สถานที่ บรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมเดียวกัน ปัญหาจึงแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ในการวิจัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมบัติ สิงห์คำ (2550 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องปัญหา การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตาม วุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวมและรายด้าน

แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1 (ออนไลน์, 2555) กำหนดกลยุทธ์ให้มีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ ให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ โดยมีมาตรการต่าง ๆ เช่น ประสานการวางแผนการผลิต พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นระบบ มีปริมาณเพียงพอ และมีคุณภาพ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ คึงครุให้แก่ผู้เรียนโดยลดภาระงานอื่นที่ไม่จำเป็นและจัดให้มีบุคลากรสายสนับสนุนให้พอเพียง เพื่อให้ครูทำหน้าที่พัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มที่และมีโอกาสพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น ดังนั้น ผู้บริหารได้รับการพัฒนาตนเองให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานในการวิจัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของวรรณธิดา วงษ์สาจันทร์ (2551 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3 เปรียบเทียบปัญหาจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ปัญหาการบริหารจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการกระจายอำนาจตามกลยุทธ์ของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 (ออนไลน์, 2554) กำหนดให้มีการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามแนวทางการกระจายอำนาจทางการศึกษา หลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาด้วยเป้าหมายให้สถานศึกษาทุกแห่งได้รับการนิเทศ ติดตาม ช่วยเหลือการดำเนินงานให้มีคุณภาพ และกำหนดตัวบ่งชี้ให้มีการพัฒนาเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ เช่น มีการพัฒนาหรือประยุกต์ใช้นวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาครบทั้งงาน 4 ด้าน เป็นต้น จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานในการวิจัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สาธิต ชูทอง (2548 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัญหาการบริหารและการจัดการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การบริหารงานวิชาการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมสนับสนุนเกี่ยวกับการจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลพัฒนาการเด็ก แผนการสอนและหลักสูตร การใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา ที่ทันสมัย หลากหลาย

และมีคุณภาพ สถานศึกษาทุก ๆ ปีการศึกษาและการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรระดับปฐมวัย ของสถานศึกษาให้ทันสมัยสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเหมาะสมกับเด็ก

2. การบริหารงานบุคคล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมสนับสนุนเกี่ยวกับการ จัดทำตารางแผนอัตรากำลังคนอย่างเพียงพอกับเด็กระดับปฐมวัย การมีคุณสมบัติที่เหมาะสม ของครูระดับปฐมวัยและการพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ ความสามารถ

3. การบริหารงบประมาณ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมสนับสนุนเกี่ยวกับการ จัดทำภาระตมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาปฐมวัย การบริหารการเงินและ การบัญชี ระดับปฐมวัย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาที่พบจากการวิจัยครั้งนี้ โดยการศึกษาจาก ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยหลาย ๆ ฝ่าย ให้รอบด้านที่สุด
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1